

דף סיכום בחינה**מזהה בחינה: 001000270385 מזהה סטודנט: 326924****שם קורס: המפגש בין דיני הנזיקין למערכות דינים אחרות****מספר מבחן: 0001**

מיקום התשובה שמונה בטופס המקור	מיקום השאלה בטופס המקור	התשובה הנכונה	התשובה שסומנה	ציון	ניקוד מירבי	הערה	מספר שאלה בטופס זו בחינה זה
-	1.1	-	-	11.00	12.00		1.1
-	1.2	-	-	15.00	16.00		1.2
-	1.3	-	-	12.00	12.00		1.3
-	2	-	-	13.00	18.00		2
-	3.1	-	-	7.00	7.00		3.1
-	3.2	-	-	5.00	5.00		3.2
-	4	-	-	15.00	15.00	תשובה יפה ומלאה	4
1	5	1	1	5.00	5.00		5
	6	1			5.00		6
1	7	1	1	5.00	5.00		7
1	8	1	1	5.00	5.00		8

כמות תשובות נכונות (עבור שאלות סגורות) : 3**ציון בחינה סופי : 93.00****מקרא צבעים**

תשובה שגויה
שאלה שלא נענתה
שאלה מבוטלת

הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים

***** לתשומת לבך, במידה וההערות מופיעות ב "ג'יבריש" יש להוריד את הקובץ למחשב
ולפתוח ב - reader acrobat *****

אוניברסיטת בר-אילן – הפקולטה למשפטים

שנה א', שנה"ל תשפ"ג 01-930-99 מועד ב'

המרצה: פרופ' בנימין שמואלי

המפגש בין דיני הנזיקין למערכות דינים אחרות

פתיח:

- משך הבחינה – 120 דקות (לא כולל הארכת זמן לזכאיות/ים).
- כל חומר עזר אסור בשימוש, למעט הנספח לבחינה הכולל סילבוס. מובן שלא כל המופיע שם רלוונטי לתשובות.
- בתשובותיכם יש צורך לנמק (גם אם לא כתוב במפורש לעשות כן), להניח הנחות חלופיות ולהשתמש באסמכתאות במקום שהדבר נדרש.
- שימו לב למגבלת המילים בכל שאלה. מובן שאין חובה לנצל את כל מלוא המילים בכל שאלה.
- אין להשתמש במקפים ושאר סימנים כדי לצמצם את מספר המילים.


בהצלחה!

שאלה מס' 1 (40 נק')

סה"כ 40 נקודות

שאלה מס' 1.1 (12 נק')

הסבירו בקצרה מהי הסיטואציה של הונאת אבהות, ומהם הסעדים שאותם מבקש התובע באותם המקרים, על-פי הדין הקיים בישראל [100 מילים, 12 נקודות].

הונאת אבהות היא כאשר האמא מציגה מצג שווא/מסתירה מהבן זוג שלה שהילד שלהם איננו שייך לאבא מבחינה גנטית-ביולוגית כלומר הוא לא שלו.  המקרים הללו מתגלים איך לא כאשר בני הזוג מסתכסכים אחד עם השני. על פי הדין בישראל האבא תובע על שני ראשי נזק: **ממוני**- הוצאות גידול הילד שאינו שלא. **2. נזק לא ממוני**- עוגמת הנפש שנגרמה לו עקב כך שגילה שהילד שחשב שהוא שלו, איננו שלא באמת. במידה וזהות האב הביולוגי ידועה בין אם הוא שותף לעבירה או לא ניתן לתבוע אותו ע"י עשיית עושר ולא במשפט על ראש הנזק הלא ממוני ואת האישה על נזק ממוני שהנער יגדל.

11
(1.1)

שאלה מס' 1.2 (16 נק')

מהם הקשיים הגלומים בהכרה בתביעה מסוג זה, לפי הפסיקה והנלמד בשיעור? כיצד אפשר לנסות להשיב לקשיים אלה, ולו באופן חלקי (השיבו לפחות לשני קשיים מאלה שצינתם)? [320 מילים, 16 נקודות].

הקשיים המגולמים בתביעה:

1. אימות הזהות הגנטית- על מנת לבדוק אם הילד שייך לאבא או לא צריך לעשות בדיקת רקמות, ורק במקרים נדירים וחריגים מורה ביהמ"ש לעשותם.
2. הכרה בתביעות מסוג זה פוגע בעקרון טובת הילד ותקנת הציבור כיוון שמגדירים את הילד כ"נזק".
3. ביהמ"ש בארץ לא רוצה להכנס לתביעות אלו משום שזה ענייני משפחה ובגידות והוא לא נכנס לתוך הדברים האינטימיים הללו.
4. הכנסת הילד למסכת יסוריים של תביעות ההורים אחד כנגד השני כשהוא באמצע.
5. קושי טכני כיום שיוצר קצת אי וודאות- אין הלכה של ביהמ"ש עליון בעניין.

התמודדות עם הקשיים:

1. לא כל הונאת אבהות היא בגידה ולכן ביהמ"ש יכול להרשות לעצמו להכנס לתוך זה.
2. ישנם בדיקות נוספות מעבר לבדיקת רקמות שיכולות לתת מענה ראוי לשאלת הזהות הביולוגית של הילד.
3. דווקא הכרה בתביעות אלו ירתיעו נשים/מלעשות הונאת אבהות כיוון שאם לא תתקבלנה תביעות מסוג זה תהיה להן הרתעה בחסר.
4. אולי דווקא עקרון טובת הילד היא להכיר בתביעות כאלו משום שכך הוא יהיה יכול לדעת את זהותו האמיתית של אבא שלו וכן לעיתים מכיוון שהאבא שחשב שהוא האבא האמיתי ייעלם לו מחייו, האמא תרצה לחזור לאבא הביולוגי האמיתי שלו על מנת שיעזור בגידול הילד.

שאלה מס' 1.3 (12 נק')

על-פי שמואלי, קפלן וחי, כיצד דיני עשיית עושר ולא במשפט עשויים לפתרון הקשיים שמניתם לעיל בחלק הקודם? מהי הצעתם? [200 מילים, 12 נקודות].

הצעתם של פרופסור שמואלי קטלן וחי, היא מודל תביעה כנגד האבא הביולוגי דרך עשיית עושר ולא במשפט מכיוון שהאבא הביולוגי התעשר שלא כדיון (ההוצאות היו אמורות להיות עליו כיוון שהוא האבא). וכן ההוצאות שהיה אמור להוציא על הילד נחסכו ממנו עקב (קש"ס) האבא שחווה את ההונאה כיוון שהוא שילם במקומו. (במידה וזהותו לא ידועה התביעה תהיה רק נגד האמא בגין 2 ראש נזק ממוני ולא ממוני). ככלל גביית הכספים תעשה רק כשהילד יהפוך למבוגר. (שיפויי עתידי) אם כי האמא תצטרך מידי פעם להראות את מצבה הכלכלי על מנת לראות אם העשירה ואולי לגבות את התשלום עוד קודם לכן. התביעה דרך ע"ע תסייע בקשיים בכך שהכסף שישולם לתובע ישולם מהאבא הביולוגי ולא מהאמא שממשיכה לגדל את הילד וככה הילד לא ייפגע-הכסף לא יצא מהאחראי עליו. בנוסף, בתביעה זאת "נופלת" הטענה שהתביעה היא על בגידה כיוון שזה מנוהל עכשיו מול האבא הביולוגי. כמו כן, דווקא הכרה בתביעות זה יעזרו לטובת הילד ולבירור זהות האבא האמיתי וימנע ממנו בעתיד להתעסק בשאלות הסבוכות הללו. כמו כן רק דרך עשיית עושר ולא במשפט ניתן להכניס את האבא הביולוגי כחלק מהתביעה.

סה"כ 18 נקודות (200 מילים)

מאיר הורשע במותב של שלושה בבית המשפט המחוזי בחיפה בפשע חמור כלפי ענת. בין היתר הוא חויב לשלם לה פיצוי במסגרת הליך זה בגובה ₪ 8,000 בשלושה תשלומים, ושילם את הסכום. כעת ענת מעוניינת להגיש תביעה לפיצויים נגדו. ענת הגישה, כעבור 110 ימים מגזר הדין, תביעה אזרחית בסך ₪ 800,000 נגד מאיר לאותה ערכאה פלילית בבית המשפט המחוזי בחיפה. מאיר טוען כמה טענות מקדמיות:

(א) מותב של שלושה לא יוכל לשפוט אותו בתביעה אזרחית בערכאה ראשונה.

(ב) התביעה, לפי סכומה, הייתה צריכה להיות מוגשת לבית משפט השלום.

(ג) את התביעה היה צורך להגיש בהליך אחר, לאור חלוף הזמן מאז גזר הדין.

(ד) לו תידון התביעה בכל זאת, יש להתחשב בכך שכבר שילם סכום בהליך הפלילי.

התייחסו לכל אחת מטענותיו של מאיר, לטענות נגדיות אפשריות של ענת, ואם יש מקום לטענות נוספות של מאיר – העלו גם אותן.

א- מאיר כמעט צודק. המקרה שבו כן זה יתאפשר הוא בתביעה נגרת לפי ס' 77 לחוק בתי המשפט שמוגשת תוך 90 יום ולא 110 כמו במקרה שלנו ואז אותם השופט/שופטים יכולים לדון בתיק גם אם זאת לא הערכאה המתאימה כביכול. מנגד ענת תרצה לטעון להצעות של פרופסור שמואלי שבמקרה והוגשה תביעה נגרת זמן קצר לאחר 90 יום לביהמ"ש יהיה שק"ד עדיין לקבלה.

ב- מאיר צודק כיוון שבית משפט שלום עוסק בתביעות עד סכום גבוה יותר (2.5 מיליון כמדומני), מנגד ענת טען שהיא רוצה להגיש את התביעה לאותה ערש שופטים שדנו בפס"ד הפלני.

ג- מאיר לא צודק כיוון שהליך אחר-ס' 77 לחוק בתי המשפט תביעה נגרת מותר להגיש עד 90 יום וכאמור ענת איחרה את המועד (לעיל הצעו יפור המנגנון).

ד- מאיר כמעט צודק כיוון שביהמ"ש נוטים להפחית אך מנגד ענת טען שאחד הקשיים שבגללם נמנעים נפגעים להגיש תביעה אזרחית לאחר גזר דין פלילי הוא הסיבה הזאת שהם מפחדים שיפחיתו לפוגע מהפיצויים שהוא חייב להם ואז לא שווה להם בכלל להגיש תביעה אזרחית לפיכך, תדרוש ענת שלא יופחתו לה הפיצויים. ענת תוכל לקש מביהמ"ש להשתמש בפס"ד הפלילי כראייה לפי ס' 42א(א) לחוק הראיות מכיוון שפלילי הוכח מעל כל ספק סביר אז בניקין זה קו"ח יעזור לו כשצריך להוכיח מעל 51%. מנגד יוכל מאיר להביא ראיה לסתור וכך היא תבטל.

שאלה מס' 3 (12 נק')

סה"כ 12 נקודות

שאלה מס' 3.1 (7 נק')

נפסקו לטובת מיכאל, ילד בן 14, בהליך הפלילי 6,000 ש"ח לתשלום על ידי שאול, מדריך בפנימייה בו שהה, עקב עבירות מין שביצע בו בפנימייה. נקבע שהסכום ישולם בשני תשלומים שווים תוך חודשיים מיום גזר הדין. עברו ארבעה חודשים והתברר ששאול לא שילם אפילו שקל אחד. מה תיעצו למשפחתו של מיכאל לעשות בנדון? (60 מילים) (7 נקודות)

קטינים שנפסק להם סכום פיצויים עד 10,000 ישולם על ידי המרכז לגביית קנסות. לכן, משום שמיכאל הוא קטין בן 14 ונפסק לו סכום נמוך מ-10,000 הייתי מייעץ לו לפנות למרכז לגביית קנסות ולדרוש מהם את התשלום שמגיע לו. לחילופין הייתי מייעץ לו לפנות לביהמ"ש שיאכוף את המרכז לגביית קנסות לעולם למיכאל. (המרכז אחראי לגבות משאול את הקנס בעתיד).



7
(3.1)

שאלה מס' 3.2 (5 נק')

בהנחה שהתשלום נקבע כאחד התנאים במסגרת סגירת תיק מותנית ושאל לא שילם, מה יוכלו רשויות התביעה לעשות בנדון? (30 מילים) (5 נקודות)

מכיוון שאחד התנאים לסגירת תיק מותנית הוא תשלום לנפגע עד 14,400 ש"ח יכולים רשויות התביעה לפתוח את התיק מחדש ולהגיש נגד שאול כתב אישום ולבטל את סגירת התיק.

5
(3.2)

שאלה מס' 4 (15 נק')

בהנחה שתביעה אזרחית בגין נזק ממוני ולא ממוני אפשרית גם דרך המסלול החוזי וגם דרך המסלול הנזיקי בעוולת הרשלנות – אילו יתרונות וחסרונות מרכזיים יש לכל מסלול שכזה? (100 מילים, 15 נקודות)

מסלול חוזי:

יתרונות:

1. אין צורך להוכיח אשם וקש"ס.
2. לא נתון לשיקולי מדיניות. ✓
3. אין הגנת אשם תורם.
4. משטר אחריות מוחלטת.

חסרונות:

15
(4)

תשובה יפה ומלאה

1. צריך להוכיח חוזה- לעיתים קשה(כמו המקרים של צדיק, וחזרה מהסכמה בפוריות).
2. פיצויים בעד נזק לא ממוני נתונים לשק"ד ביהמ"ש-ס' 13 לחוק החוזים.
3. סעד מרכזי אכיפה ולא פיצויים.

מסלול נזיקי:

יתרונות:

1. רשלנות היא עוולת מסגרת שניתן להכניס אליה הרבה עוולות.
2. שיקולי מדיניות- יכול להיות יתרון וחסרון. ✓
3. פיצויי על ראשי נזק לא ממוני(אוטונומיה וכו).
4. סעד עיקרי- פיצויים.

חסרונות:

1. יש הגנת אשם תורם.
2. עמידה בכל התנאים היא לא פשוטה(אשם, קש"ס, עמידה בכל התנאים של הפח"ח).

שאלות נכון / לא נכון (בחירה של 3 מתוך 4) 15 נקודות, 5 נקודות לכל שאלה

השאלות 5-8 הינן שאלות לבחירה, יש לבחור ולענות על 3 שאלות בלבד.

שאלה מס' 5 (5 נק' - שאלת בחירה 3/4)

כאשר לא ניתן לתת סעד קנייני, כגון להורות על צו לעשות שימוש בביצית מופרית בזרע בן הזוג, מסיבות טכניות שלפיהן ההפריה כבר לא תצא אל הפועל, על בית המשפט בהכרח לתת פיצויים לבת הזוג בעלת הביצית, אם בן הזוג חזר בו מהסכמתו הראשונית להליך ההפריה בעקבות קרע בלתי ניתן לאיחוי בזוגיות.

א.

לא נכון

ב.

נכון

שאלה מס' 6 (5 נק' - שאלת בחירה 3/4)

ניתן להשתמש בהודאה במסגרת סגירת תיק מותנית לצורך הקלה ראייתית בתביעת נזיקין או בתביעה נגררת, אך הסכום ששולם במסגרת סגירת התיק – עד 14,400 ₪ - ינוכה, לפי שיקול דעת בית המשפט, מהתביעה הנזיקית או הנגררת.

א.

לא נכון

ב.

נכון

שאלה מס' 7 (5 נק' - שאלת בחירה 3/4)

לפי הפסיקה המחוזית בישראל, כאשר בן זוג קתולי מסכים להמיר דתו כדי להתגרש אך חוזר בו לאחר מכן, ניתן לתבוע אותו בתביעה נזיקית עקב הנזק הממוני והלא ממוני שגרם, אך לא בתביעה חוזית שכן ההבטחה שהפר אינה בהכרח חוזה.

א.

לא נכון

ב.

נכון

שאלה מס' 8 (5 נק' - שאלת בחירה 3/4)

ניתן להעמיד לדין אדם מקרב הציבור, גם אם אינו איש מקצוע שקשור לטיפול בילדים, שלא דיווח על עבירת התעללות בילד.

א.

נכון

ב.

לא נכון